

Regelbunden tillsyn i Slagstaskolan

Förskoleklass

Grundskola, årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Eskilstuna kommun och besökt Slagstaskolan den 5 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 3 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Slagstaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Slagstaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Tabell 1: Antal elever på Slagstaskolan

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	76
Grundskola	434

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-09

2 (13)

Slagtaskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. I skolan finns sex arbetslag. De tre arbetslagen för årskurserna 1–3 arbetar åldersintegrerat medan de tre arbetslagen för årskurserna 4–6 arbetar åldershomogent.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	(Skolans namn)					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

I förskoleklass görs ett test av barnens språkutveckling. Testet följs senare upp under läsåret och ligger till grund för utformningen av verksamheten i förskoleklass och senare i årskurs 1. Slagtaskolan följer sedan kontinuerligt upp elevernas språkutveckling och till viss del även utvecklingen i matematik med hjälp av olika tester på individnivå. I årskurs 5 genomförs de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska. Måluppfyllelsen varierar kraftigt i de tre ämnena. För de senaste sex åren varierar resultaten i måluppfyllelsen mellan 75–95 procent. Läsåret 2008 varierar resultaten mellan 76–83 procent i de tre ämnena. För övriga ämnen och årskurser finns inga resultat och bedömningar av måluppfyllelsen.

Skolinspektionen bedömer att Slagtaskolan behöver göra en systematisk uppföljning av elevernas resultat i samtliga ämnen. Skolan behöver också göra sammanställningar av elevernas resultat och bedöma graden av måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Skolan behöver vidare analysera resultaten och måluppfyllelsen för att kunna utforma åtgärder och utveckling som syftar till en högre måluppfyllelse för alla elever i samtliga ämnen. Se vidare under bedömningspunkten 3.4.1.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Lärarna i Slagtaskolan gör inte någon systematisk uppföljning av elevers kunskapsresultat i samtliga ämnen. I Slagtaskolan gör de enskilda lärarna uppföljning i huvudsak i ämnena svenska, engelska och matematik. Lärarna ger i intervjuer uttryck för att de har en god bild av den enskilde elevens kunskapsutveckling. Samtidigt framkommer att lärare finner svårigheter i att ställa elevers kunskapsutveckling i relation till målen i de enskilda kursplanerna. I skolan har ett utvecklingsarbete påbörjats kring bedömning. Detta är ett viktigt utvecklingsområde, då lärarna kommer att ha bättre förutsättningar att göra en bedömning av varje enskild elevs måluppfyllelse i varje enskilt ämne.

Då lärarna i huvudsak endast gör en bedömning av elevers kunskapsutveckling i ämnena svenska, matematik och engelska, behöver skolan vidta åtgärder.

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framtäsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen, i sin lydelse före den 15 juli 2008, ska läraren i en framtäsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utifrån det urval av utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av, kan konstateras att kvaliteten på planerna skiljer sig åt. Vissa utvecklingsplanerna har mer karaktären av ett åtgärdsprogram än ett utvecklingsdokument enligt förordningen. Elevers behov av stödinsatser beskrivs i individuella utvecklingsplaner med fokus på elevens svaga sidor. Skolan särskiljer inte alltid den individuella utvecklingsplanen och ett eventuellt åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer att Slagtaskolans arbete med och utformningen av individuella utvecklingsplaner inte uppfyller grundskoleförordningens krav, vilket behöver åtgärdas. Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framtäsyftande. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygslänkande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (13)

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Av intervjuer med elever, personal och rektor i Slagstaskolan har det framkommit att inflytandet i elevernas lärsituation till största del handlar om att göra olika val, till exempel inom elevens val, val av land i ämnet geografi eller vid egen planering. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att elevernas

inflytande omfattar såväl undervisningens innehåll som det egna lärandet.

- 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I Slagtaskolan finns en elev som är i behov av studiehandledning på modersmål, men som inte får detta stöd. Detta behöver åtgärdas.

8 (13)

1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Slagtaskolan skrivs åtgärdsprogram i huvudsak då det berör något av ämnena matematik, svenska och engelska. För elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd i andra ämnen eller utifrån den sociala utvecklingen saknas ofta åtgärdsprogram (se bedömningspunkt 1.2.3). I flera av de åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av saknas även en tydlig uppföljning och utvärdering.

Skolinspektionen bedömer att Slagtaskolan behöver utveckla sitt arbete med åtgärdsprogram enligt författningens intentioner.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en lika-behandlingsplan ska en sådan likabehandlingsplan som avses i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. I Slagtaskolan är eleverna inte delaktiga vid framtagandet och känner inte heller till skolans likabehandlingsplan, vilket behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet tim-

10 (13)

mar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges mål att sträva mot samt de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Av den timplan som tillämpas för undervisningen i Slagtaskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i skolans timplan synliggjort tid för undervisning i ämnet teknik, och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

I Slagtaskolans timplan återfinns ämnet hem- och konsumentkunskap först i årskurs 6. Dessförinnan får eleverna inte någon undervisning i ämnet. Då det finns nationella mål för ämnet i årskurs 5 måste skolan säkerställa att eleverna ges möjlighet att nå målen i årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering

Ej relevant

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

- 3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

- 3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn bl.a. ingå som ledamot i elevvårdskonferensen. Rektorn har rätt att i undantagsfall utse annan än sig själv till ordförande i elevvårdskonferensen. Det är dock viktigt att möjligheten inte används i en sådan omfattning att man i praktiken kringgår bestämmelserna. På Slagstaskolans deltar inte rektorn i samtliga elevvårdskonferenser. Detta behöver åtgärdas.

12 (13)

- 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

- 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

I Slagtaskolan genomförs ett systematiskt utvecklingsarbete både inom arbetslagen och i skolans så kallade utvecklingsgrupper. I Slagtaskolan görs emellertid ingen uppföljning och utvärdering på skolenivå av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen, vilket behöver åtgärdas.

För genomförande av de fastställda målen för utbildningen i skolan ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

I Slagtaskolan finns en arbetsplan. Denna har dock ej utarbetats under medverkan av företrädare för eleverna, vilket behöver åtgärdas.

- 3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de

nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. En skolas kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

För Slagtaskolan finns en kvalitetsredovisning där det går att utläsa vad skolan prioriterar och hur skolan arbetar med dessa områden. Till viss del finns även resultat presenterade och en analys därav. Dock saknas uppföljningar av kunskapsresultat för fler ämnen än svenska, engelska och matematik vilket behöver åtgärdas. Av intervjuerna i skolan framkom att elever inte har medverkat vid upprättandet av kvalitetsredovisningen på sätt som bestämmelserna förutsätter, vilket behöver åtgärdas.

Datum

2009-03-03

Ort

Linköping

Malin Lundquist

Gunnar Olausson